

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/167/165/96

PREZYDENT ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI - OCENA DOTYCHCZASOWEJ DZIAŁALNOŚCI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

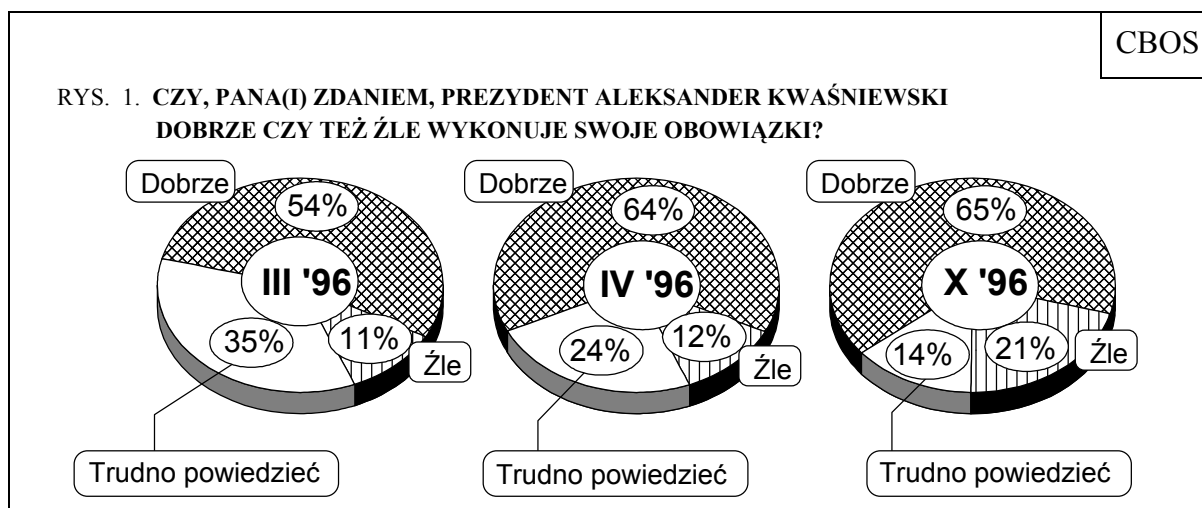
WARSZAWA, LISTOPAD '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Zbliża się rocznica prezydentury Aleksandra Kwaśniewskiego. W świadomości społecznej stopniowo krystalizuje się wizerunek prezydenta. Z badań CBOS wynika, że dominują w nim cechy pozytywne, większość Polaków darzy prezydenta zaufaniem i uważa, że jego działalność dobrze służy społeczeństwu¹. Jeden z ostatnich sondaży² pozwala na ukazanie innych aspektów opinii o prezydencie Aleksandrze Kwaśniewskim.

OCENA PRACY PREZYDENTA

Podobnie jak pół roku temu, dwie trzecie społeczeństwa uważa, że Aleksander Kwaśniewski dobrze wypełnia swoje obowiązki. Wzrósł jednak (o 9 punktów) odsetek osób, które krytycznie³ oceniają jego pracę.

¹ Por. komunikaty CBOS: „Instytucje publiczne - społeczna ocena ich działalności we wrześniu”, październik '96 oraz „Zaufanie do polityków w październiku”, październik '96.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (77) przeprowadzono w dniach 11-15 października '96 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności kraju (N=1158)

³ W tym kontekście warto zauważyć, że we wrześniu br. co czwarty badany był zdania, iż działalność prezydenta nie służy dobrze społeczeństwu.

Na opinie te wyraźny wpływ mają deklarowane poglądy polityczne. Dobrą ocenę najczęściej wystawiają Aleksandrowi Kwaśniewskiemu osoby identyfikujące się z lewicą, rządziej - respondenci zorientowani centrowo, natomiast ankietowani o poglądach prawicowych są zdecydowanie najbardziej krytyczni.

Oceny te zależą również od stosunku do praktyk religijnych - im częściej badani w nich uczestniczą, tym mniej przychylni są prezydentowi.

Innym czynnikiem, równie silnie kształtującym stosunek do działalności Aleksandra Kwaśniewskiego, jest stopień zadowolenia z własnych warunków materialnych. Im bardziej respondenci są nimi usatysfakcjonowani, tym częściej doceniają pracę prezydenta.

Znacznie mniej czytelny jest wpływ cech położenia społecznego badanych na ich opinie w tej kwestii - zapewne krzyżuje się on z silnym wpływem omówionych czynników światopoglądowych oraz zadowolenia z własnych warunków materialnych.

Pozytywne oceny pracy Aleksandra Kwaśniewskiego są najczęstsze wśród robotników niewykwalifikowanych, pracowników umysłowych niższego szczebla, mieszkańców małych miast oraz uczniów i studentów.

Opinie innych grup społecznych są mniej spójne - spośród nich najbardziej krytyczny stosunek do prezydenta mają rolnicy. U nich właśnie zaobserwowaliśmy w porównaniu z kwietniem największy wzrost odsetka ocen negatywnych (o 19 punktów) i spadek - pozytywnych (też o 19 punktów).

Należy podkreślić, że prawie we wszystkich grupach społecznych dominuje opinia o dobrym wypełnianiu przez prezydenta swoich obowiązków. Wyjątek stanowią wyborcy Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich, mający podzielone opinie w tej sprawie (42% wskazań negatywnych, 38% pozytywnych), oraz sympatycy Akcji Wyborczej „Solidarność”, wśród których wyraźnie przeważa negatywna ocena pracy Aleksandra Kwaśniewskiego.

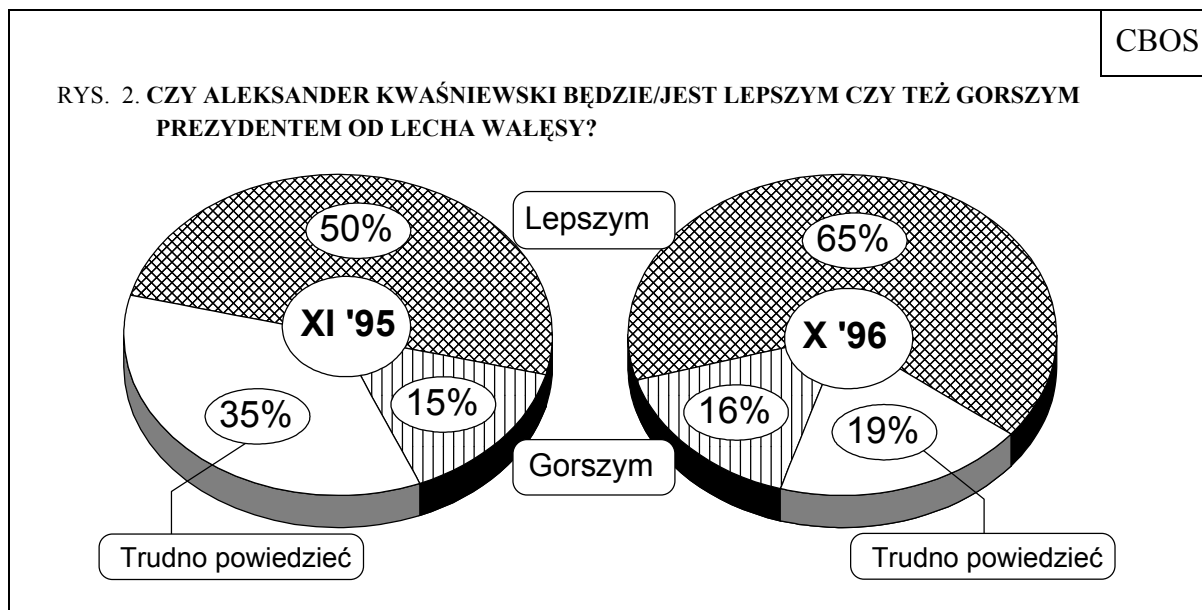
Tabela 1

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW „S”
Dobrze	96	78	70	71	47	37
Źle	2	14	22	19	36	49
Trudno powiedzieć	2	8	8	10	17	14

Wysoki współczynnik korelacji (V Cramera=0.33) wskazuje na silny związek opinii o prezydencie z sympatiami politycznymi respondentów. Elektorat SLD prawie jednomyślnie wystawia prezydentowi ocenę pozytywną. Zdecydowanie przychylna jest także opinia sympatyków PSL, którzy w większości dobrze oceniają jego pracę. Nieco bardziej krytyczni są wyborcy Unii Pracy i Unii Wolności, chociaż również wśród nich silnie dominują oceny pozytywne. W potencjalnym elektoracie ROP przewaga ocen pozytywnych jest znacznie mniejsza.

Aleksander Kwaśniewski spełnił społeczne oczekiwania w większym stopniu niż się tego spodziewano. U progu jego kadencji połowa Polaków przewidywała, że będzie on lepszym prezydentem niż Lech Wałęsa, obecnie znacznie więcej (65%) ankietowanych uważa, iż jest tak rzeczywiście.

Wynik porównania obu prezydentów zależy przede wszystkim od poglądów i sympatii politycznych respondentów, stopnia ich uczestnictwa w praktykach religijnych, a także od poziomu satysfakcji z własnych warunków życiowych.

Porównanie wypada na korzyść Aleksandra Kwaśniewskiego najczęściej wśród osób identyfikujących się z lewicą, nie biorących udziału w praktykach religijnych oraz robotników niewykwalifikowanych.

Natomiast ocenę na jego niekorzyść najczęściej wystawiają badani identyfikujący się z prawicą, kilka razy w tygodniu uczestniczący w praktykach religijnych.

Opinia, że Aleksander Kwaśniewski jest lepszym prezydentem od swojego poprzednika, dominuje prawie we wszystkich grupach społecznych. Wyjątek stanowią wyborcy Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich oraz sympatycy Akcji Wyborczej „Solidarność”, wśród których przeważa pogląd przeciwny.

Fakt, że elektorat Kwaśniewskiego w zdecydowanej większości (89%) lepiej postrzega swojego kandydata, może świadczyć o tym, że obecny prezydent spełnia oczekiwania swoich wyborców. W jeszcze większym stopniu są z niego zadowoleni respondenci zamierzający głosować na SLD.

Tabela 2

w procentach

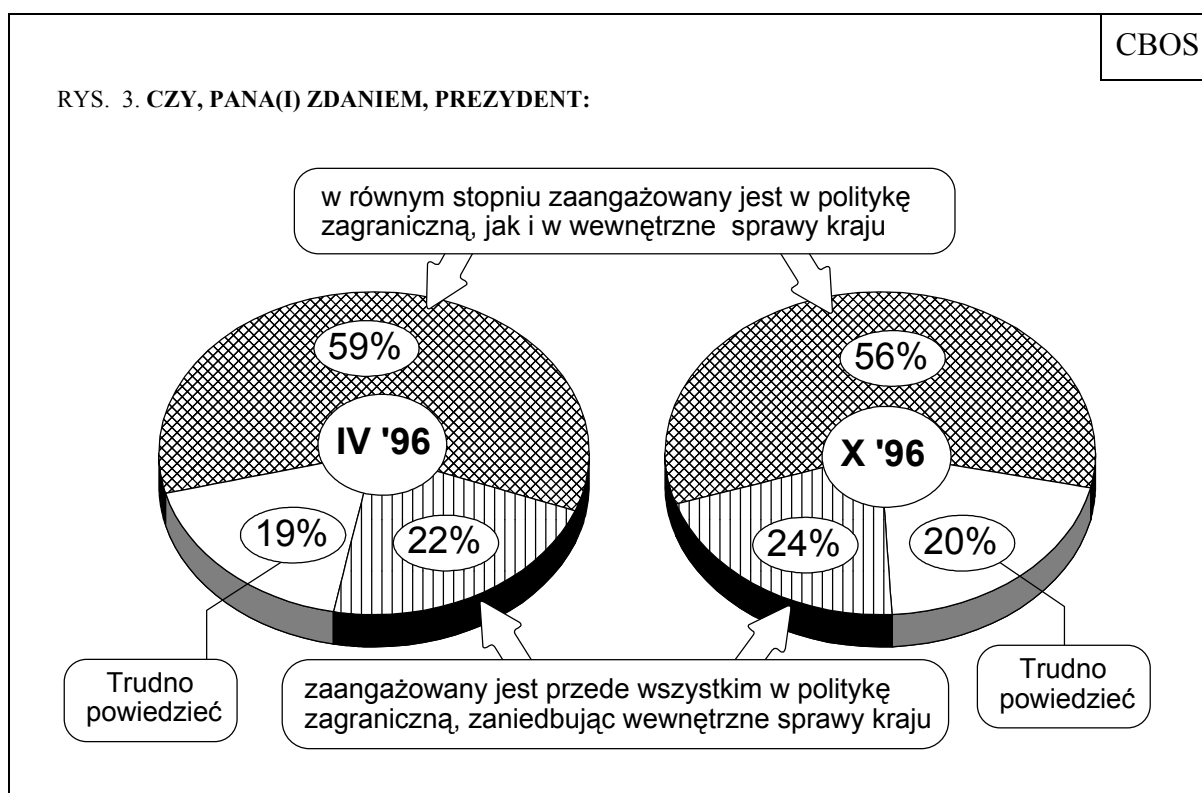
Czy Aleksander Kwaśniewski jest lepszym czy też gorszym prezydentem od Lecha Wałęsy?	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW”S”
Lepszym	96	77	77	49	54	25
Gorszym	1	9	9	22	17	52
Trudno powiedzieć	3	14	14	29	30	23

V Cramera = 0.41

Okazuje się że niemal wszyscy sympatycy SLD lepiej oceniają obecnego prezydenta niż Lecha Wałęsę. Czyni to również zdecydowana większość potencjalnego elektoratu PSL oraz Unii Pracy. Wśród zwolenników Unii Wolności i ROP także dominuje ocena korzystna dla Aleksandra Kwaśniewskiego, jednakże sporo osób (około jednej piątej) uważa, że jest on gorszym prezydentem niż Lech Wałęsa, a jeszcze więcej uchyła się od udzielenia odpowiedzi w tej sprawie. Opinia potencjalnych wyborców AW „S” jest natomiast zdecydowanie nieprzychylna obecnemu prezydentowi. Ponad połowa z nich uważa, że wypełnia on swój urząd gorzej niż jego poprzednik i tylko jedna czwarta jest przeciwnego zdania.

ZAAANGAŻOWANIE PREZYDENTA W POLITYKĘ ZAGRANICZNĄ I WEWNĘTRZNĄ

Pół roku temu spośród różnych dziedzin działalności Aleksandra Kwaśniewskiego najwyżej ocenione zostały jego osiągnięcia w polityce zagranicznej. Większość Polaków była wtedy zdania, że prezydent nie zaniedbał przy tej okazji wewnętrznych spraw kraju⁴. Obecnie odsetek respondentów podzielających tę opinię minimalnie się zmniejszył.

Opinia w tej kwestii ma przede wszystkim kontekst polityczny. Głównym jej wyznacznikiem są poglądy i sympatie polityczne badanych. Wyraźnie zależy ona również od stopnia zadowolenia respondentów z własnych warunków materialnych.

⁴ Por. komunikat CBOS „100 dni prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego”, maj '96.

Należy podkreślić, że prawie we wszystkich grupach społecznych dominuje pogląd, iż prezydent w takim samym stopniu angażuje się w politykę zagraniczną, jak i wewnętrzną. Podzielną opinię w tej sprawie deklaruje elektorat Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich oraz sympatycy AW „S”. Wyodrębniają się wśród nich dwie niemal równoliczne grupy - zwolenników poglądu, że prezydent zachowuje właściwe proporcje w obu dziedzinach polityki, oraz przekonanych o tym, iż preferuje politykę zagraniczną kosztem wewnętrznych spraw kraju.

Tabela 3 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent:	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW „S”
– w równym stopniu zaangażowany jest w politykę zagraniczną, jak i w wewnętrzne sprawy kraju	80	68	58	46	55	38
– zaangażowany jest przede wszystkim w politykę zagraniczną, zaniedbując wewnętrzne sprawy kraju	12	22	32	40	31	40
Trudno powiedzieć	8	10	10	14	14	22

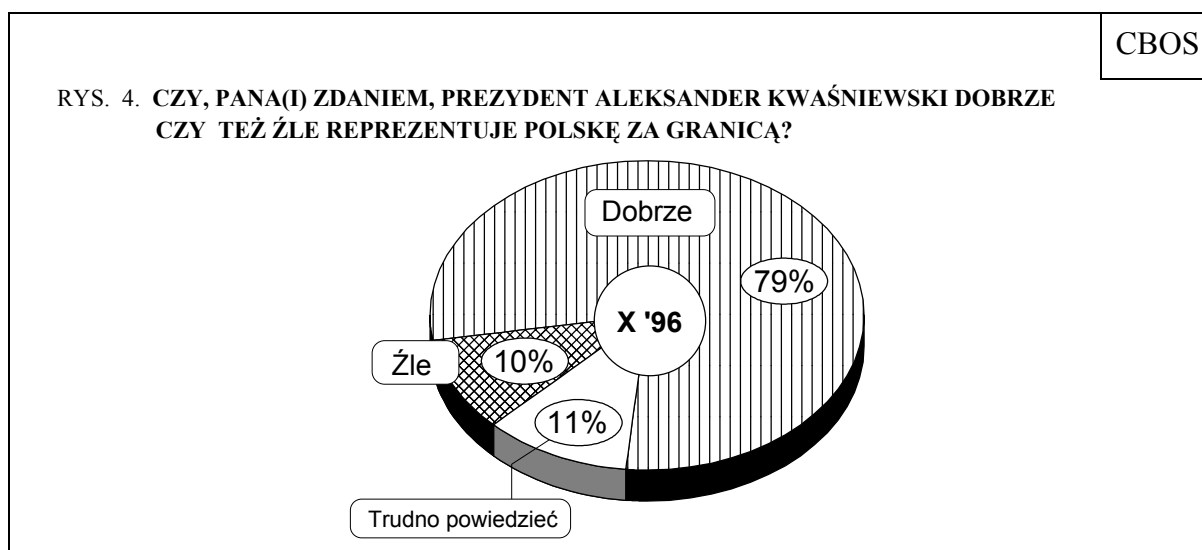
V Cramera = 0.27

W omawianej dziedzinie, podobnie jak w pozostałych, krytycyzm wobec prezydenta jest tym większy, im bardziej prawicowe poglądy mają ankietowani. Z prawidłowości tej wyraźnie wyłamuje się elektorat ROP, którego stanowisko w omawianej sprawie jest zbliżone do poglądów sympatyków Unii Pracy.

Ponadto zwraca uwagę fakt, że - poza AW „S” i ROP⁵ - zwolennicy pozostałych ugrupowań właśnie w tej dziedzinie wykazują wobec prezydenta stosunkowo największy krytycyzm, zarzucając mu nadmierne angażowanie się w politykę zagraniczną, a zaniedbywanie wewnętrznych spraw kraju.

⁵ Elektorat AW „S” wykazuje największy krytycyzm wobec prezydenta, gdy porównuje go z Lechem Wałęsą (52%), wyborcy ROP - gdy oceniają jego pracę (36%).

Prezydent, angażując się w politykę zagraniczną, zdaniem większości ankietowanych dobrze reprezentuje Polskę.

Opinia ta dominuje we wszystkich grupach społecznych, nawet tych najbardziej krytycznych wobec prezydenta, jak elektorat Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich oraz zwolennicy Akcji Wyborczej „Solidarność”.

Stopień akceptacji tej opinii zależy głównie od czynników światopoglądowych - od poglądów i sympatii politycznych oraz uczestnictwa w praktykach religijnych, a także - choć słabiej - od satysfakcji z własnych warunków materialnych. Różnicuje go też wiek badanych - generalnie rzecz biorąc, im młodszy są respondenci, tym częściej postrzegają Aleksandra Kwaśniewskiego jako godnego reprezentanta Polski.

Zwraca uwagę całkowita jedynomyślność w tej sprawie potencjalnych wyborców SLD.

Tabela 4

w procentach

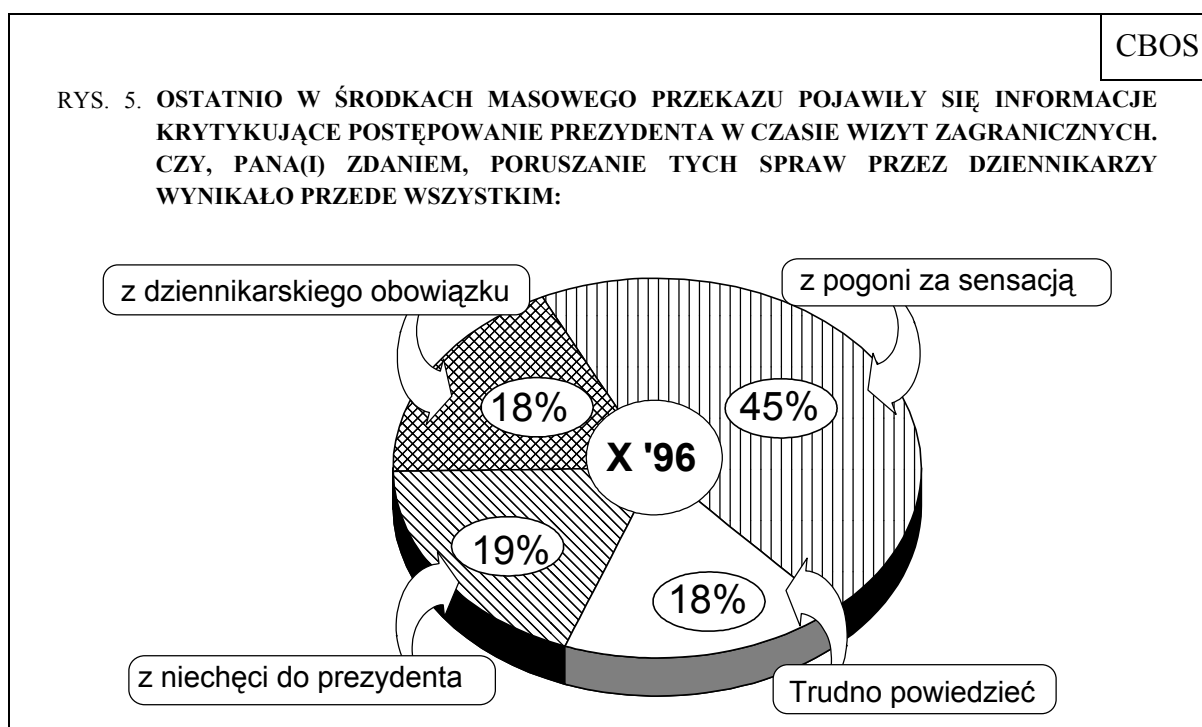
Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW „S”
Dobrze	99	89	82	80	81	61
Źle	0	4	8	15	12	28
Trudno powiedzieć	1	7	10	5	7	11

V Cramera=0.26

PREZYDENT I MEDIA

Spółeczeństwo w większości uważa, że Aleksander Kwaśniewski dobrze reprezentuje Polskę za granicą. Na opinie te nie miały wpływu upowszechnione przez media wydarzenia ukazujące w niekorzystnym świetle jego zachowanie podczas ostatniej podróży do Stanów Zjednoczonych.

W tej sytuacji nie dziwi fakt, że społeczeństwo krytycznie odnosi się do nagłaśniania przez środki masowego przekazu zarzutów dotyczących postępowania prezydenta w czasie wizyt zagranicznych.

Prawie połowa (45%) ankietowanych uważa, że motywem działania dziennikarzy była przede wszystkim pogon za sensacją, jedna piąta - że niechęć do prezydenta. Tylko 18% respondentów jest zdania, że wypełniali oni swój dziennikarski obowiązek informowania społeczeństwa o wszystkich, również niewłaściwych, poczynaniach władzy.

Właściwe intencje znacznie częściej przypisują dziennikarzom badani o prawicowych poglądach politycznych niż ci, którzy identyfikują się z lewicą, częściej też respondenci kilka razy w tygodniu uczestniczący w praktykach religijnych niż niepraktykujący. Na opinie w tej sprawie ma również wpływ położenie społeczne ankietowanych. Im wyższe mają wykształcenie, dochód przypadający na członka rodziny, wyższą pozycję zawodową oraz im większą miejscowość zamieszkują, tym częściej uważają, że dziennikarze publikując informacje krytykujące prezydenta kierowali się zawodowym obowiązkiem.

Pozostałe opinie nie mają tak wyraźnych, regularnych uwarunkowań, zależne są głównie od poglądów i sympatii politycznych respondentów. Ankietowani tym częściej przypisują dziennikarzom niechęć do prezydenta, a także pogoń za sensacją, im bardziej lewicowa jest ich orientacja i identyfikacja polityczna. Pogląd ten jest również znacznie bardziej popularny w elektoracie Aleksandra Kwaśniewskiego niż Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich.

Tabela 5

w procentach

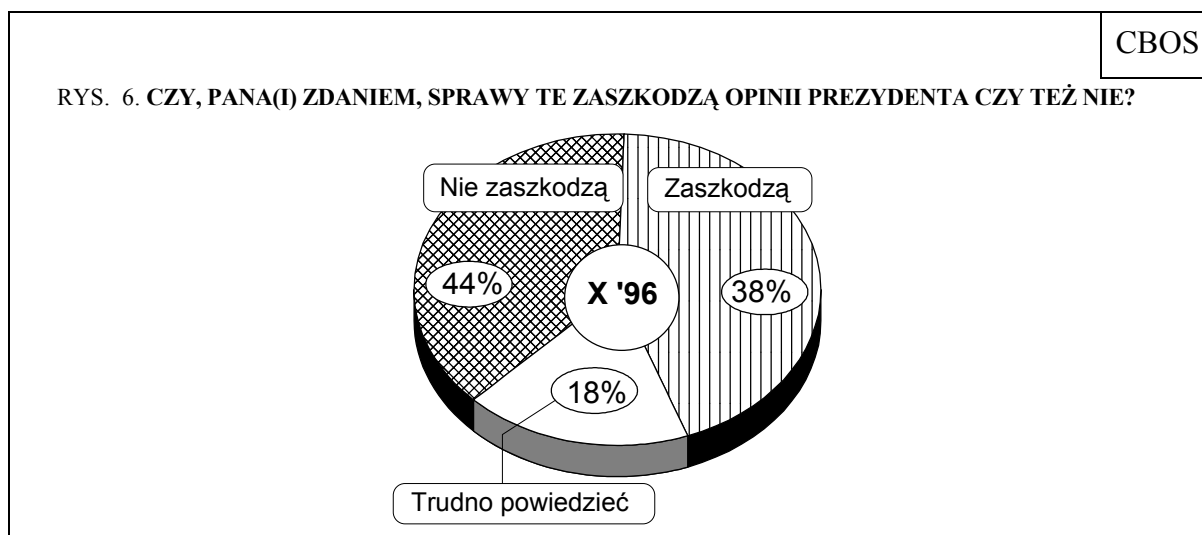
Ostatnio w środkach masowego przekazu pojawiły się informacje krytykujące postępowanie prezydenta w czasie wizyt zagranicznych. Czy, Pana(i) zdaniem, poruszanie tych spraw przez dziennikarzy wynikało przede wszystkim:	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW „S”
– z dziennikarskiego obowiązku	5	7	19	36	39	39
– z niechęci do prezydenta	28	29	25	5	10	14
– z pogoni za sensacją	60	51	49	58	45	31
Trudno powiedzieć	7	13	7	1	6	16

V Cramera=0.27

Zwraca uwagę fakt, że w miarę przechodzenia do elektoratów o bardziej prawicowym charakterze wyraźnie maleje odsetek osób dostrzegających u dziennikarzy motyw sensacji i niechęci do prezydenta, rośnie zaś grupa przekonanych o tym, że po prostu wypełnili oni dziennikarski obowiązek.

Interesowało nas również, czy społeczeństwo dostrzega zagrożenie dla dobrej opinii prezydenta ze strony publikacji ukazujących w niekorzystnym świetle jego zachowanie w czasie wizyt zagranicznych.

Okazuje się, że zdania badanych w tej sprawie są podzielone. Ponad dwie piąte respondentów uważa, że rozpowszechnianie przez media przekazów krytykujących postępowanie prezydenta podczas wizyt zagranicznych nie zaszkodzi jego opinii, niewiele mniej osób wyraża jednak przeciwny pogląd.

Opinia o tym, że działalność mediów w tej kwestii zaszkodzi wizerunkowi prezydenta, wyraźnie dominuje przede wszystkim po prawej stronie sceny politycznej - w elektoratach ROP oraz Lecha Wałęsy z II tury wyborów prezydenckich, w grupie osób o prawicowych poglądach politycznych i w nieco mniejszym stopniu w elektoracie AW „S”.

Tabela 6

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, sprawy te zaszkodzą opinii prezydenta czy też nie?	Potencjalne elektoraty partyjne					
	SLD	PSL	UP	UW	ROP	AW „S”
Zaszkodzi	37	39	37	48	56	49
Nie zaszkodzi	54	44	53	52	34	42
Trudno powiedzieć	9	17	10	0	10	9

V Cramera = 0.23

Przeważa ona także w grupach ankietowanych znajdujących się w relatywnie gorszym położeniu społecznym - rolników, gospodyń domowych, bezrobotnych i mieszkańców małych miast oraz osób źle, ale nie najgorzej, sytuowanych.

Natomiast wraz z wykształceniem ankietowanych, satysfakcją z własnych warunków materialnych oraz wielkością miejsca zamieszkania wzrasta odsetek osób przekonanych, że rozpowszechnianie takich informacji nie zaszkodzi prezydentowi. Opinię tę częściej podzielają także osoby młodsze, poniżej 44 roku życia, aniżeli starsze. Zdecydowanie najbardziej popularna (71%) jest ona w grupie pracowników fizyczno-umysłowych, o których skądinąd wiadomo, że stanowią zaplecze społeczne prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego⁶.

Niemal po roku urzędowania prezydent Aleksander Kwaśniewski cieszy się dobrą opinią. Większość społeczeństwa uważa, że dobrze wypełnia on swoje obowiązki, choć od kwietnia wzrósł odsetek osób krytycznie oceniających jego pracę.

Aleksander Kwaśniewski spełnił społeczne oczekiwania w większym stopniu niż się tego spodziewano. U progu jego kadencji połowa Polaków przewidywała, że będzie lepszym prezydentem niż Lech Wałęsa, obecnie tego zdania jest większość (65%) społeczeństwa.

Podobnie jak pół roku temu, ponad połowa ankietowanych sądzi, że obecny prezydent w równym stopniu zaangażowany jest w politykę zagraniczną i wewnętrzną. Co czwarty Polak jest jednak przekonany o zaniedbywaniu wewnętrznych spraw kraju.

Nagłośnienie w mediach wydarzeń, które w niekorzystnym świetle ukazują zachowanie prezydenta w czasie jego ostatniej podróży do Stanów Zjednoczonych, nie wpłynęło negatywnie na opinię o nim. Większość społeczeństwa jest przekonana, że Aleksander Kwaśniewski dobrze reprezentuje Polskę za granicą. Badani krytycznie odnoszą się do rozpowszechniania zarzutów wobec niego, prawie połowa uważa, że motywem dziennikarzy była jedynie pogoń za sensacją. Nie są natomiast zgodni co do tego, czy działania mediów zaszkodzą opinii prezydenta.

⁶ Por. komunikat CBOS „Instytucje publiczne - społeczna ocena ich działalności we wrześniu”, październik '96.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Aleksander Kwaśniewski dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	65	21	14	1158
Płeć				
Mężczyźni	66	22	12	548
Kobiety	63	21	16	609
Wiek				
do 24 lat	71	21	9	160
25-34	67	20	13	204
35-44	64	21	14	237
45-54	67	20	13	227
55-64	68	22	10	137
65 lat i więcej	53	25	22	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	64	21	16	426
Miasto do 20 tys.	77	13	9	121
od 21 do 100 tys.	65	24	11	255
101-500 tys.	62	22	16	206
501 tys. i więcej mieszk.	59	25	16	146
Region				
Północny	69	23	9	145
Zachodni	68	20	13	125
Środkowozachodni	64	21	15	165
Środkowy	63	25	13	221
Wschodni	65	21	15	126
Południowo-wschodni	62	23	15	180
Południowo-zachodni	65	17	17	196
Wykształcenie				
Podstawowe	60	24	16	380
Zasadnicze zawodowe	67	20	13	328
Średnie	68	18	14	362
Wyższe	60	31	9	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	68	26	6	67
Prac. umysł. niż. szczebla	74	17	9	115
Pracownicy fiz. - umysł.	68	23	9	77
Robotnicy wykwalifikowani	64	23	13	134
Robotnicy niewykwalifik.	81	13	6	51
Rolnicy	55	26	19	89
Prywatni przedsiębiorcy	65	24	11	46
Bierni zawodowo				
Renciści	57	20	23	150
Emeryci	62	22	17	223
Uczniowie i studenci	70	15	15	48
Bezrobotni	66	27	6	80
Gospodynie domowe i inni	62	18	19	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	73	21	6	132
Sektor państwowy	68	18	13	137
Sektor prywatny	66	25	9	219
Spółdzielczość	76	23	1	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	58	27	15	200
151 - 225	66	16	17	159
226 - 325	62	24	14	264
326 - 425	69	19	12	202
Powyżej 426 zł	69	19	12	286
Ocena własnych war. mater.				
Źle	56	27	16	398
Średnie	66	20	13	539
Dobre	76	13	11	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	54	28	17	81
Raz w tygodniu	64	21	15	656
Kilka razy w roku	66	24	10	288
W ogóle nie uczestniczy	70	16	14	131
Poglądy polityczne				
Lewica	87	9	5	246
Centrum	67	19	13	336
Prawica	47	39	14	314
Trudno powiedzieć	62	15	23	259

Tabela 2. Czy Aleksander Kwaśniewski jest lepszym czy też gorszym prezydentem od Lecha Wałęsy?

	(%)			
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	65	16	19	1158
Płeć				
Mężczyźni	67	15	19	548
Kobiety	63	17	20	609
Wiek				
do 24 lat	67	20	13	160
25-34	67	11	22	204
35-44	64	17	20	237
45-54	69	14	17	227
55-64	65	18	17	137
65 lat i więcej	55	20	25	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	15	23	426
Miasto do 20 tys.	77	10	13	121
od 21 do 100 tys.	68	15	17	255
101-500 tys.	63	20	16	206
501 tys. i więcej mieszk.	57	22	21	146
Region				
Północny	68	13	19	145
Zachodni	67	12	21	125
Środkowo-zachodni	69	14	16	165
Środkowy	61	19	20	221
Wschodni	61	17	22	126
Południowo-wschodni	59	19	22	180
Południowo-zachodni	68	16	16	196
Wykształcenie				
Podstawowe	61	16	23	380
Zasadnicze zawodowe	68	15	17	328
Średnie	67	15	18	362
Wyższe	57	26	17	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	63	25	13	67
Prac. umysł. niż. szczebla	61	16	24	115
Pracownicy fiz. - umysł.	73	15	12	77
Robotnicy wykwalifikowani	71	15	15	134
Robotnicy niewykwalifik.	80	13	7	51
Rolnicy	66	13	21	89
Prywatni przedsiębiorcy	61	13	26	46
Bierni zawodowo				
Renciści	60	17	23	150
Emeryci	62	17	22	223
Uczniowie i studenci	63	24	13	48
Bezrobotni	65	9	25	80
Gospodynie domowe i inni	60	20	19	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	65	19	16	132
Sektor państwowy	69	15	16	137
Sektor prywatny	68	18	15	219
Spółdzielczość	77	4	20	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	61	14	24	200
151 - 225	68	16	16	159
226 - 325	65	18	17	264
326 - 425	67	16	17	202
Powyżej 426 zł	65	18	17	286
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	20	20	398
Średnie	65	15	20	539
Dobre	72	13	15	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	51	31	18	81
Raz w tygodniu	62	18	21	656
Kilka razy w roku	67	12	20	288
W ogóle nie uczestniczy	81	8	11	131
Poglądy polityczne				
Lewica	92	2	6	246
Centrum	72	12	16	336
Prawica	41	36	22	314
Trudno powiedzieć	57	10	33	259

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem: 1 - prezydent w równym stopniu zaangażowany jest w politykę zagraniczną, jak i w wewnętrzne sprawy kraju;
2 - zaangażowany jest przede wszystkim w politykę zagraniczną, zaniehbując wewnętrzne sprawy kraju

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	24	20	1158
Płeć				
Mężczyźni	59	25	16	548
Kobiety	54	23	24	610
Wiek				
do 24 lat	63	27	10	160
25-34	62	20	18	204
35-44	59	25	15	237
45-54	54	28	18	227
55-64	53	22	25	137
65 lat i więcej	45	20	35	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	55	21	24	426
Miasto do 20 tys.	70	15	16	121
od 21 do 100 tys.	55	31	14	255
101-500 tys.	49	28	22	207
501 tys. i więcej mieszk.	59	23	18	146
Region				
Północny	61	26	12	145
Zachodni	56	25	19	125
Środkowozachodni	61	21	18	165
Środkowy	61	21	19	221
Wschodni	49	21	27	126
Południowo-wschodni	46	35	20	180
Południowo-zachodni	57	18	26	196
Wykształcenie				
Podstawowe	49	17	34	380
Zasadnicze zawodowe	60	27	13	328
Średnie	61	26	13	362
Wyższe	54	32	15	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	47	35	18	67
Prac. umysł. niż. szczebla	66	24	9	116
Pracownicy fiz. - umysł.	70	22	8	77
Robotnicy wykwalifikowani	51	32	17	134
Robotnicy niewykwalifik.	68	20	12	51
Rolnicy	56	22	22	89
Prywatni przedsiębiorcy	53	25	21	46
Bierni zawodowo				
Renciści	54	19	27	150
Emeryci	48	23	29	223
Uczniowie i studenci	64	25	11	48
Bezrobotni	63	21	16	80
Gospodynie domowe i inni	55	19	26	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	61	29	10	132
Sektor państwowy	59	27	14	137
Sektor prywatny	55	28	17	219
Spółdzielczość	61	33	6	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	50	22	28	200
151 - 225	59	25	15	159
226 - 325	55	25	21	264
326 - 425	61	24	15	202
Powyżej 426 zł	57	25	18	287
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	27	26	398
Średnie	56	24	19	539
Dobre	72	16	11	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	55	18	26	81
Raz w tygodniu	52	26	22	656
Kilka razy w roku	61	23	16	288
W ogóle nie uczestniczy	68	17	15	131
Poglądy polityczne				
Lewica	76	17	7	246
Centrum	60	25	16	336
Prawica	45	35	20	315
Trudno powiedzieć	46	16	38	259

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Kwaśniewski dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	79	10	11	1158
Płeć				
Mężczyźni	80	12	8	548
Kobiety	77	9	14	609
Wiek				
do 24 lat	84	9	8	160
25-34	87	7	6	204
35-44	81	11	7	237
45-54	77	10	12	227
55-64	77	12	11	137
65 lat i więcej	65	13	23	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	76	9	15	426
Miasto do 20 tys.	86	8	6	121
od 21 do 100 tys.	79	11	10	255
101-500 tys.	79	12	9	206
501 tys.i więcej mieszk.	78	14	9	146
Region				
Północny	77	12	11	145
Zachodni	82	9	8	125
Środkowozachodni	76	9	15	165
Środkowy	82	11	7	221
Wschodni	71	10	19	126
Południowo-wschodni	82	9	9	180
Południowo-zachodni	78	12	10	196
Wykształcenie				
Podstawowe	70	9	21	380
Zasadnicze zawodowe	84	9	8	328
Średnie	84	11	5	362
Wyższe	76	18	6	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	77	15	8	67
Prac.umysł.niż.szczębla	85	12	3	115
Pracownicy fiz.- umysł.	84	10	7	77
Robotnicy wykwalifikowani	85	7	8	134
Robotnicy niewykwalifik.	83	13	3	51
Rolnicy	77	8	15	89
Prywatni przedsiębiorcy	83	14	3	46
Bierni zawodowo				
Renciści	73	10	17	150
Emeryci	72	11	16	223
Uczniowie i studenci	83	14	3	48
Bezrobotni	77	7	16	80
Gospodynie domowe i inni	78	8	14	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	81	14	6	132
Sektor państwowy	87	10	3	137
Sektor prywatny	82	10	8	219
Spółdzielczość	92	8	0	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	73	7	19	200
151 - 225	83	8	8	159
226 - 325	78	9	13	264
326 - 425	81	13	6	202
Powyżej 426 zł	79	13	8	286
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	71	12	17	398
Średnie	81	9	10	539
Dobre	87	9	4	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	66	18	16	81
Raz w tygodniu	77	11	12	656
Kilka razy w roku	84	8	8	288
W ogóle nie uczestniczy	82	7	11	131
Poglądy polityczne				
Lewica	95	0	4	246
Centrum	82	9	8	336
Prawica	66	24	10	314
Trudno powiedzieć	73	5	22	259

Tabela 5. Ostatnio w środkach masowego przekazu pojawiły się artykuły krytykujące postępowanie prezydenta w czasie wizyt zagranicznych. Czy, Pana(i) zdaniem, poruszenie tych spraw przez dziennikarzy wynikało przede wszystkim:
1 - z dziennikarskiego obowiązku; 2 - z niechęci do prezydenta; 3 - z pogoni za sensacją

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	19	45	17	1156
Płeć					
Mężczyźni	17	20	47	15	548
Kobiety	19	18	43	19	607
Wiek					
do 24 lat	20	20	49	11	160
25-34	18	17	51	15	202
35-44	20	16	51	13	237
45-54	16	19	50	15	227
55-64	18	24	31	27	137
65 lat i więcej	18	22	34	26	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	11	23	41	25	426
Miasto do 20 tys.	17	15	57	11	121
od 21 do 100 tys.	17	18	47	17	255
101-500 tys.	27	16	45	11	204
501 tys. i więcej mieszk.	29	17	46	7	146
Region					
Północny	18	24	46	11	145
Zachodni	19	12	60	10	125
Środkowozachodni	18	18	42	21	165
Środkowy	20	17	38	24	221
Wschodni	13	22	49	16	126
Południowo-wschodni	13	23	47	16	180
Południowo-zachodni	24	18	41	17	193
Wykształcenie					
Podstawowe	14	20	34	32	378
Zasadnicze zawodowe	18	19	51	12	328
Średnie	21	18	53	8	362
Wyższe	27	22	40	10	87
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	26	15	48	12	67
Prac. umysł. niż. szczebla	23	8	64	5	116
Pracownicy fiz.- umysł.	19	23	51	7	75
Robotnicy wykwalifikowani	17	15	48	20	134
Robotnicy niewykwalifik.	15	22	43	21	51
Rolnicy	7	30	41	22	89
Prywatni przedsiębiorcy	34	24	37	5	46
Bierni zawodowo					
Renciści	18	21	35	25	150
Emeryci	18	22	36	24	223
Uczniowie i studenci	20	13	56	12	48
Bezrobotni	14	18	56	12	80
Gospodynie domowe i inni	18	21	45	16	77
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	24	19	50	6	132
Sektor państwowy	14	14	58	14	134
Sektor prywatny	25	19	42	14	219
Spółdzielczość	14	12	67	7	26
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	14	23	39	24	198
151 - 225	15	19	52	14	159
226 - 325	17	19	45	19	264
326 - 425	17	15	56	12	202
Powyżej 426 zł	25	21	40	13	287
Ocena własnych war. mater.					
Złe	21	18	38	23	396
Średnie	16	17	50	16	539
Dobre	19	26	46	10	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	20	45	11	81
Raz w tygodniu	19	19	44	19	654
Kilka razy w roku	18	19	48	15	288
W ogóle nie uczestniczy	14	22	47	17	131
Poglądy polityczne					
Lewica	5	27	58	10	246
Centrum	18	21	48	13	336
Prawica	37	13	38	12	315
Trudno powiedzieć	9	17	38	36	257

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, sprawy te zaszkodzą opinii prezydenta czy też nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	44	18	1155
Płeć				
Meżczyźni	39	45	16	548
Kobiety	38	43	19	607
Wiek				
do 24 lat	39	48	13	160
25-34	37	50	13	202
35-44	40	49	11	237
45-54	42	41	17	227
55-64	38	38	24	137
65 lat i więcej	33	34	33	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	37	36	27	426
Miasto do 20 tys.	50	39	11	121
od 21 do 100 tys.	38	46	16	255
101-500 tys.	35	52	13	204
501 tys. i więcej mieszk.	38	56	6	146
Region				
Północny	44	39	17	145
Zachodni	34	54	12	125
Środkowozachodni	39	44	18	165
Środkowy	35	44	21	221
Wschodni	49	33	18	126
Południowo-wschodni	34	45	20	180
Południowo-zachodni	39	46	16	193
Wykształcenie				
Podstawowe	29	38	33	378
Zasadnicze zawodowe	44	42	14	328
Średnie	41	50	9	362
Wyższe	46	49	5	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	46	50	5	67
Prac. umysł. niż. szczebla	44	52	3	115
Pracownicy fiz. - umysł.	16	71	13	75
Robotnicy wykwalifikowani	38	38	23	134
Robotnicy niewykwalifik.	24	57	19	51
Rolnicy	47	30	23	89
Prywatni przedsiębiorcy	41	54	5	46
Bierni zawodowo				
Renciści	35	39	26	150
Emeryci	35	37	28	223
Uczniowie i studenci	41	48	11	48
Bezrobotni	47	40	13	80
Gospodynie domowe i inni	50	38	12	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	42	49	9	132
Sektor państwowy	31	55	14	134
Sektor prywatny	36	51	13	219
Spółdzielczość	42	52	6	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	32	38	30	198
151 - 225	45	38	17	159
226 - 325	35	47	17	264
326 - 425	40	49	11	202
Powyżej 426 zł	43	44	13	286
Ocena własnych war. mater.				
Złe	36	41	23	396
Średnie	40	44	16	539
Dobre	40	48	12	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	40	42	19	81
Raz w tygodniu	41	41	19	654
Kilka razy w roku	35	48	18	288
W ogóle nie uczestniczy	36	51	13	131
Poglądy polityczne				
Lewica	40	48	12	246
Centrum	38	49	13	336
Prawica	50	39	11	314
Trudno powiedzieć	23	38	38	257